

УДК 327.7

**DIPLOMATIC PROTOCOL AND ETHICS OF UKRAINE WITH
GERMANY: CHARACTERISTIC FEATURES AND PROBLEMS**
**ДИПЛОМАТИЧНИЙ ПРОТОКОЛ ТА ЕТИКЕТ УКРАЇНИ З НІМЕЧЧИНОЮ:
ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ**

Hordiienko D.S./ Гордієнко Д.С.

Siekunova Y.V./ Секунова Ю.В.

c.t.s., as.prof. / к.т.н., доц.

ORCID: 0000-0003-1346-3322

National University of life and environmental science of Ukraine,

Heroyiv Oborony st.,15,Kyiv

Національний університет біоресурсів і природокористування України,

Героїв Оборони, 15, Київ

Анотація: В статті розглянуто певну переоцінку зовнішньополітичних пріоритетів України. Одним із зовнішньополітичних завдань України на короткострокову та середньострокову перспективу було зосередження на розбудові двосторонніх відносин із найвпливовішими членами Євросоюзу, а саме з провідною країною Німеччиною. У статті автором було проаналізовано зовнішні та внутрішньополітичні фактори, що мають якнайбільший вплив на відносини між Україною та Німеччиною. А також проводився огляд сучасного стану та перспектив двосторонньої співпраці між державами.

Ключові поняття: міжнародна політика, українсько-німецькі відносини, дипломатичний протокол, міждержавні відносини.

У статті було висвітлено дипломатичні відносини між провідними державами такими як Україна та Німеччина. Найбільшу увагу автор зосередив на зовнішніх та внутрішніх політичних факторах, що мають вагомий вплив на взаємозв'язки поміж даними країнами. Проаналізовано перспективи та сучасний стан українсько-німецького співробітництва, в результаті якого можна підсумувати, що це все завдяки об'єднанню зусиль обох держав задля ствердого впливу для їх відносин.

При втілюванні різних зовнішньополітичних та внутрішньополітичних заходів кожна держава дотримується певних традицій, умовностей та правил. На сьогодні в міжнародному політичному спілкуванні бере участь майже 300 держав. Кожна з цих держав має свої соціальні, економічні та суспільно-політичні сфери, різні історичні та культурні надбання, мову, релігію, традиції та ін. Якби вони не дотримувалися загальних принципів взаємовідносин, то нормальне спілкування було б неможливим. До цих принципів належать: повага до державного суверенітету, невтручання у внутрішні справи іншої країни, дотримання рівності між державами, територіальна цілість, дотримання умов міжнародних договорів і угод, виконання взятих на себе зобов'язань.

Так як кожна держава має свої традиції ділового спілкування, культурні, освітні та інші цінності, тому у них допускаються різні варіації урочистості офіційних заходів, незалежно від кількості їх учасників. Наприклад, в Україні високих гостей зустрічають «хлібом і сіллю», а в Німеччині червоною доріжкою.

Дипломатичні відносини між двома державами були встановлені 17 січня

1992 року. Проте ще 26 грудня 1991 року Німеччина була однією з перших країн, що визнала незалежність України. Вже 27 років Україна та Німеччина пов'язані між собою плідною співпрацею у міжнародних відносинах. За цей період було докладено багато зусиль для встановлення взаємних інтересів держав. Результатом активної політичної діяльності є збагачення культури, мови, релігії, зміцнення у науковій та соціально-економічній сферах, розширювалися туристичні обміни. Завдяки наполегливій важкій праці урядів та дипломатій обох країн, була закладена політико-правова база міждержавних відносин, яка налічує понад два десятки двосторонніх договорів та угод.

За 27 років дипломатичних відносин була велика кількість важливих подій: у червні 1993 року з офіційним візитом до Києва завітав канцлер Г. Коль. У ході цього візиту було підписано «Спільну Декларацію про основи відносин між Україною і Федеративною Республікою Німеччиною» та «Договір про розвиток широкомасштабного співробітництва у сфері економіки, промисловості, науки і техніки». Вони створили політико-правову базу співробітництва обох держав. У «Спільній Декларації» обидві сторони були впевнені у необхідності будівництва нової, об'єднаної на основі спільних цінностей Європи. У «Договорі про розвиток широкомасштабного співробітництва» йшлося, що договірні сторони сприятимуть торгівлі та співробітництву між підприємствами й організаціями обох держав шляхом належних заходів на основі національних законодавств і згідно з міжнародними зобов'язаннями.

На сьогодні ці дві угоди продовжують залишатися як важливі договірно-правові засади німецько-українського співробітництва.

У 1996 році Г. Коль вдруге завітав до України. В рамках візиту було затверджено «Угоду про співпрацю у справах осіб німецького походження, які проживають в Україні». Також було затверджено інші двосторонні документи щодо проектів співробітництва в економічній галузі.

Німеччина підтримує співробітництво України з європейськими структурами. Вона долучилась до підготовки і підписанні «Угоди про партнерство та співробітництво з ЄС», яке відбулося 1994 року, та «Хартії про особливе партнерство із НАТО» 1997 року. З травня 1998 р. Відбувалися постійні українсько-німецькі міжурядові консультації, які ставали форумом для обміну думками з питань двосторонніх відносин і вирішенням найважливіших проблем двосторонньої співпраці.

Вже у липні 2000 року в Німеччині відбулися треті українсько-німецькі міжурядові консультації на найвищому рівні. Вони демонстрували життєздатність і ефективний характер цієї форми міждержавного співробітництва. А восени 2005 року у Німеччині відбулися позачергові парламентські вибори, під час яких був сформований новий федеральний уряд на чолі з Ангелою Меркель.

Істотно зросла динаміка двостороннього політичного діалогу у 2008 році. 21 липня 2008 року Федеральний канцлер Німеччини А. Меркель відвідала Україну та провела зустріч з Президентом В. Ющенком і Прем'єр-міністром Ю. Тимошенко. Метою переговорів були питання подальшого розвитку

економічного співробітництва, а також відносин «Україна – НАТО» й «Україна – ЄС».

Українсько-німецька група високого рівня (далі - ГВР) з економічного співробітництва, яка створена у 2005 році, була важливим механізмом двостороннього торговельно-економічного співробітництва. ГВР була покликана готувати пропозиції для урядів, реалізація котрих дасть право сприяти бізнесменам у налагодженні взаємовигідної співпраці. Останнє засідання відбулося у Берліні 16 червня 2008 року.

Договірно-правова база відносин між Україною і ФРН складалася з 70 документів міжнародно-правового характеру. З цих сімдесяти документів 43 були укладені на міждержавному та міжурядовому рівнях. З метою договірно-правового врегулювання питань соціального забезпечення українських і німецьких громадян завершувався процес погодження проекту угоди між Україною й ФРН про соціальне забезпечення. Цей процес регулював конкретні механізми виплати пенсій та інших видів соціальної допомоги громадянам України на території ФРН, а також створював шляхи співробітництва між виконавчими інституціями обох держав у рамках реалізації угоди.

У лютому 2009 року українські й німецькі вищі заклади освіти затвердили понад 80 двосторонніх угод про співпрацю. Поглиблення двосторонніх українсько-німецьких відносин в усіх сферах життя призводило до підвищеного попиту в Німеччині на спеціалістів зі знаннями української мови.

Президент України В. Янукович прибувши з робочим візитом до Федеративної Республіки Німеччини, що відбулося 3-4 лютого 2012 року, зустрівся з представниками німецьких бізнес-кіл. Під час цієї зустрічі він виступив на 48-й Мюнхенській конференції з питань політики безпеки.

23 травня 2013 року у місті Берлін було проведено сьоме засідання групи високого рівня з питань економічного співробітництва.

2 жовтня 2015 року відбулися переговори у «Нормандському форматі» за участі Президента України П. Порошенка, Канцлера Німеччини А. Меркель, Президента Франції Ф. Олланда та Президента Росії В. Путіна у місті Париж.

1 лютого 2016 року був робочий візит Президента України П.О. Порошенка до ФРН у м. Берлін для обговорення імплементації Мінської угоди з метою деескалації збройного конфлікту на сході України.

А вже 18 лютого 2017 року у м. Мюнхен пройшла зустріч міністрів закордонних справ у форматі «Нормандія».

У 2018 році вирішується проведення «Українсько-німецького року мов». Організаторами цього руху були: Міністерство закордонних справ ФРН, Посольство Німеччини в Україні та Goethe-Institut в Україні за домовленістю з Міністерством освіти і науки та Міністерством закордонних справ України. При плануванні та проведенні проектів і заходів проходила тісна взаємодія з іншими німецькими культурними та мовними організаціями в Україні, а також з українськими партнерами, які входять до їхньої розгалуженої мережі.

Таким чином, можна зробити висновок, що українсько-німецькі відносини з моменту їхнього встановлення і дотепер були і є наділені певною динамікою, яка була зумовлена розвитком сучасних міжнародних відносин та

внутрішньополітичними особливостями обох держав. Політичний вимір українсько-німецької співпраці вирізняється високими якісними результатами, а саме: підтримкою Німеччини позиції України щодо недопустимості розміщення ядерної зброї на теренах країн Центральної та Східної Європи та прагнення Української держави до інтеграції в євроінтеграційні структури. За 27 років важкої співпраці це дало змогу визначити європейські політичні й безпекові організації особливими механізмами взаємовідносин України з Німеччиною. Метою цієї співпраці була реалізація завдань у різних сферах інтересів держав.

Література:

1. Ріяка В.О. Дипломатичний протокол: Навч. Посіб. – Харків, 2006. – С.11-15.
2. Сагайдак О.П. Дипломатичний протокол та етикет: Навч. Посіб. – К.: Знання, 2006.- 380 с.
3. Зленко А. Зовнішня політика України: від романтизму до прагматизму: Виступи, промови, інтерв'ю, статті. – К., 2001. – 317 с.
4. Руденко Г.М. Україна дипломатична. – К., 1999. – 302 с.
5. Кривонос Р.А. Німеччина у структурі європейського співробітництва: дис... канд. політ. наук : 23.00.04. – 166 с.

References:

1. Riyaka V.A. *Diplomatic Protocol: Educ. Tool.* - Kharkiv, 2006. – 135 p.
2. Sahaidak O.P. *Diplomatic Protocol and Etiquette: Educ. Tool.* - K.: Knowledge, 2006.- 380 p.
3. Zlenko A. *Foreign Policy of Ukraine: From Romanticism to Pragmatism: Speeches, speeches, interviews, articles.* - K., 2001- 317 p.
4. Rudenko G.M. *Ukraine is diplomatic.* - K., 1999. – 302 p.
5. Krivonos, R.A. *Germany in the Structure of European Cooperation: Dis. flight. Sciences: 23.00.04.* – 166 p.

Abstract: *The article deals with a certain reassessment of Ukraine's foreign policy priorities. One of Ukraine's foreign policy goals in the short and medium term was to focus on building bilateral relations with the most influential EU members, namely with Germany's leading country. The article analyzes foreign and domestic political factors that have the greatest impact on relations between Ukraine and Germany. The current state and prospects of bilateral cooperation between the states were also reviewed*

Keywords: *international politics, Ukrainian-German relations, diplomatic protocol, interstate relations.*

© Секунова Ю.В., Гордієнко Д.С.